

Orientalismus

kurz: Islām a antropologie (SAN215)

Attila Kovács – FSS MU podzimní semestr 2017

Diskurs o islámsko-západních vztazích

- Postkolonialismus, orientalismus, post-orientalismus

„levicový diskurs“

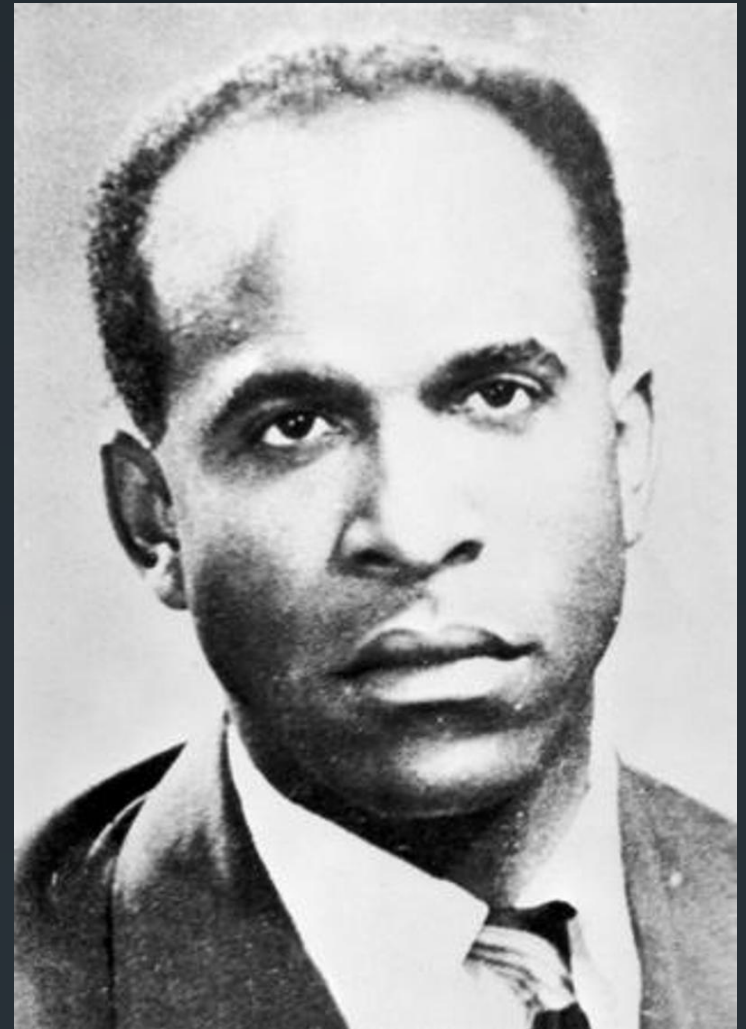
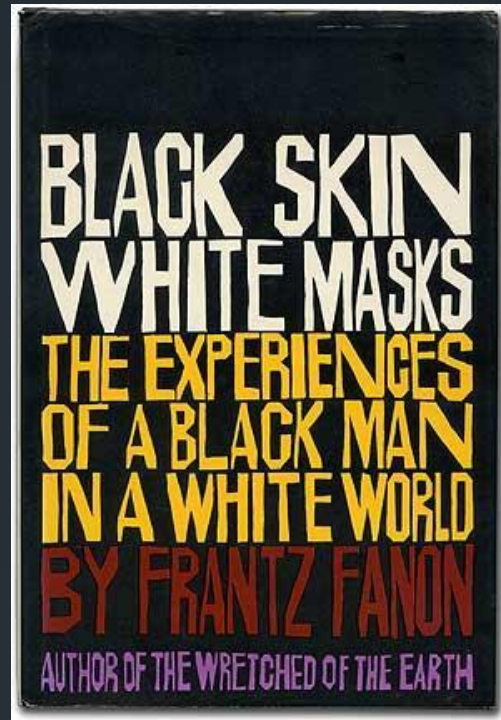
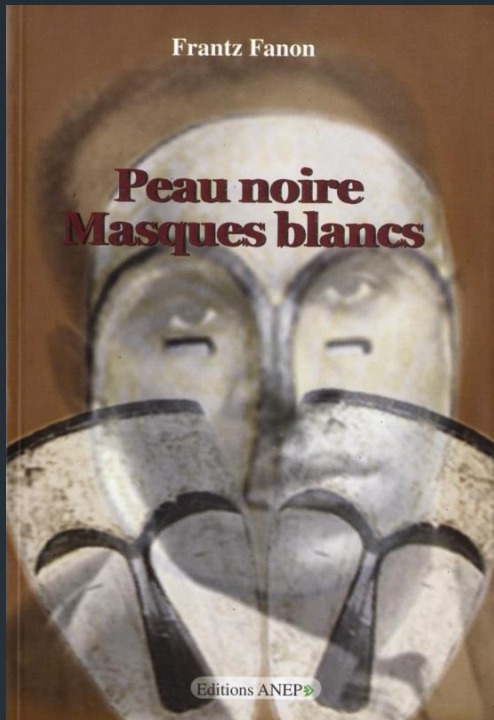
- „Střet civilizací“ a teorie nové konfrontace

„pravicový diskurs“

Postkolonialismus

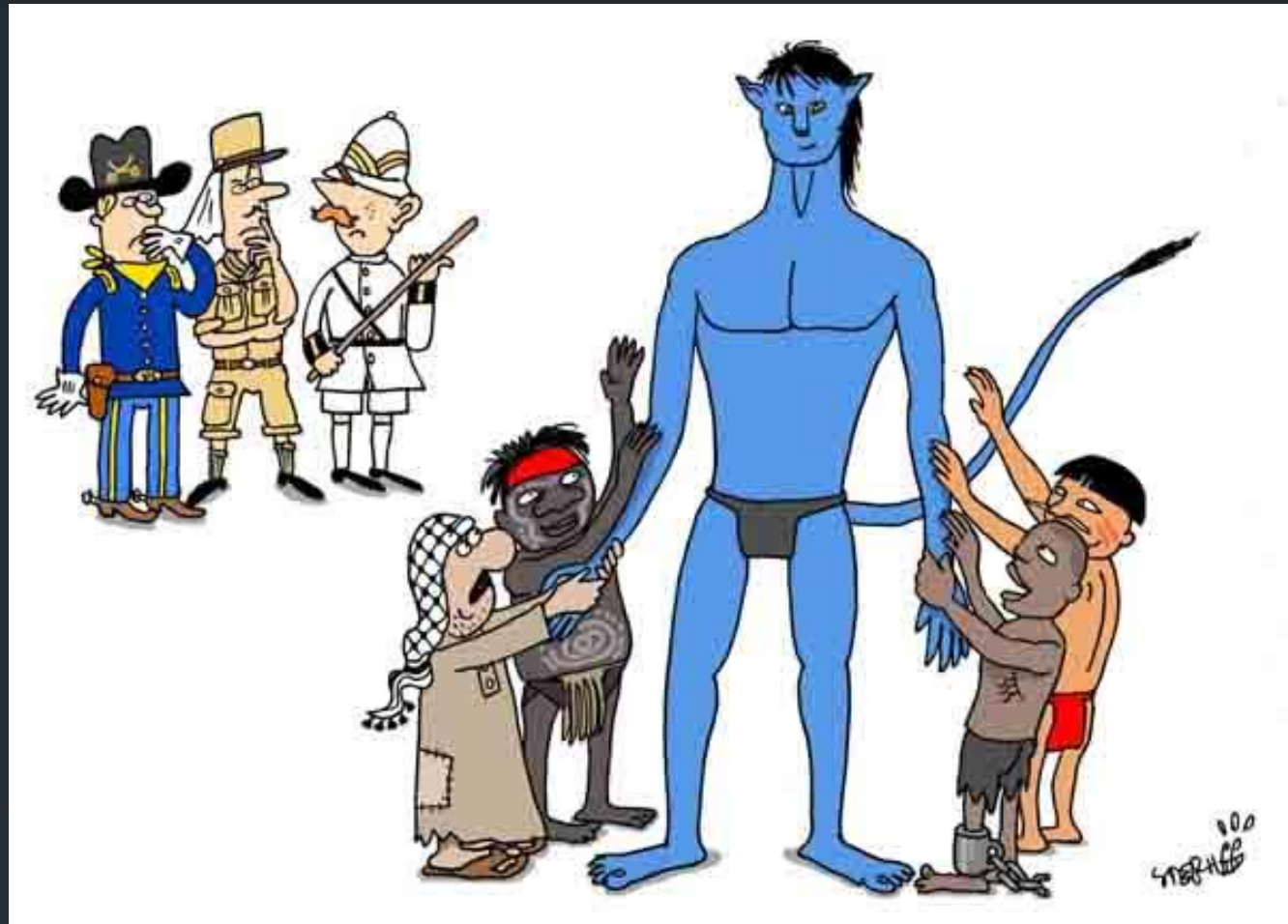
- Frantz Fanon (1921–1961)

Peau noire, masques blancs (1952)

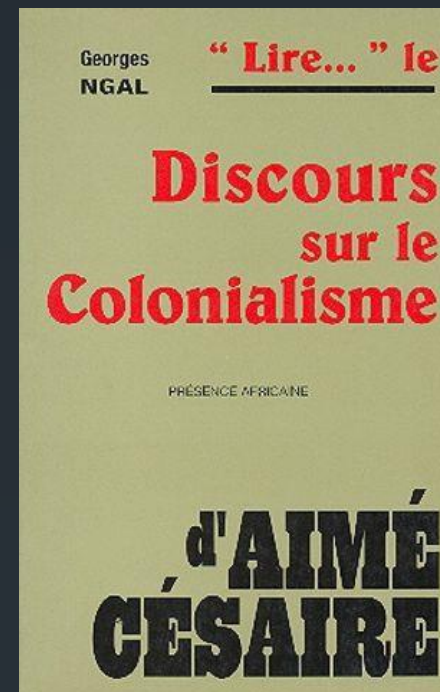
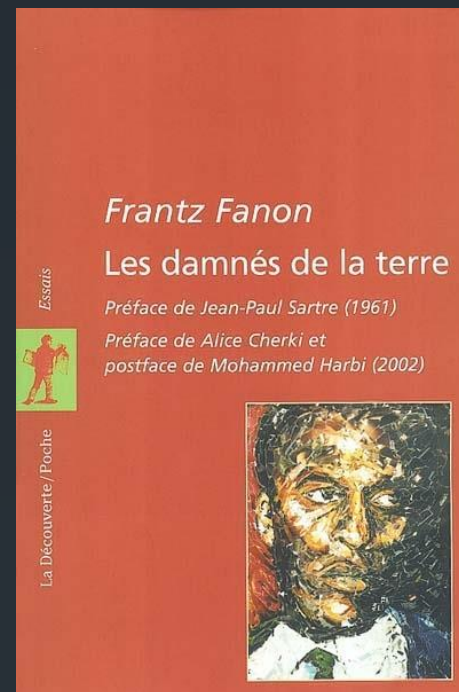
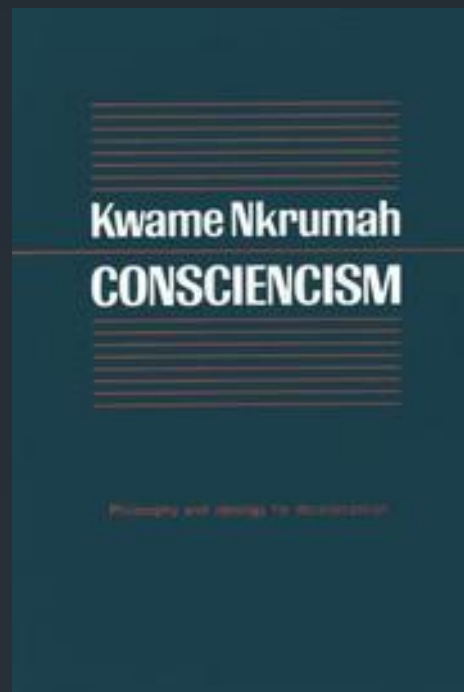
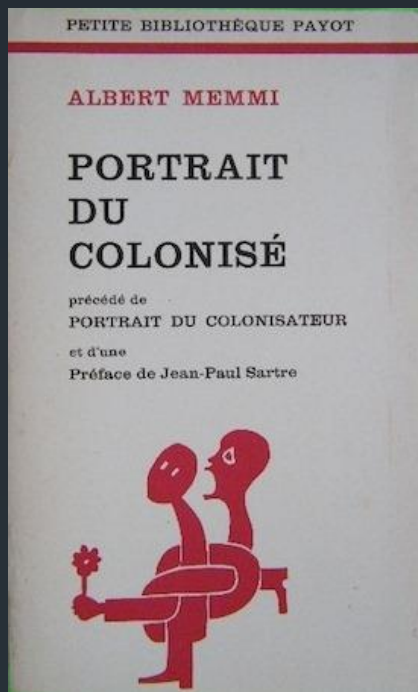

Hlavní témata:

- Vztahy kolonizovaní a kolonizátoři
- Rasismus
- Struktura postkoloniální společnosti
- Gender a postkoloniální ženy
- Problematika marginalizace jinakosti
- Eurocentrismus ve společenských vědách a jejich dekolonizace

- Aimé Césaire: *Discours sur le colonialisme* (1955)
- Albert Memmi: *Portrait du colonisé, précédé par Portrait du colonisateur* (1957)
- Frantz Fanon: *Les Damnés de la Terre* (1961)
- Kwame Nkrumah: *Consciencism: Philosophy and Ideology for De-Colonisation* (1970)

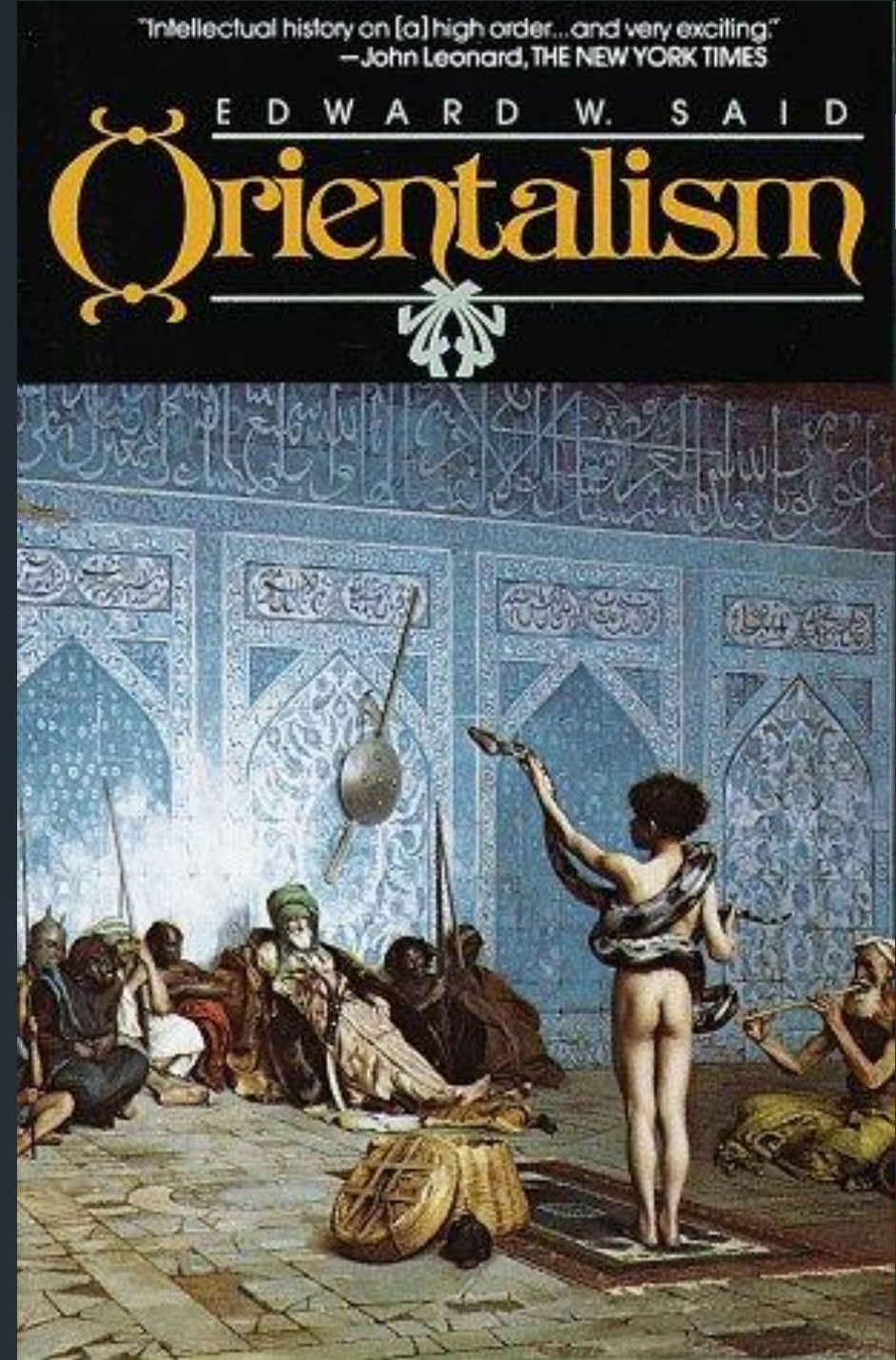

Postkolonialismus a orientalismus

- Edward W. Said (1935–2003)

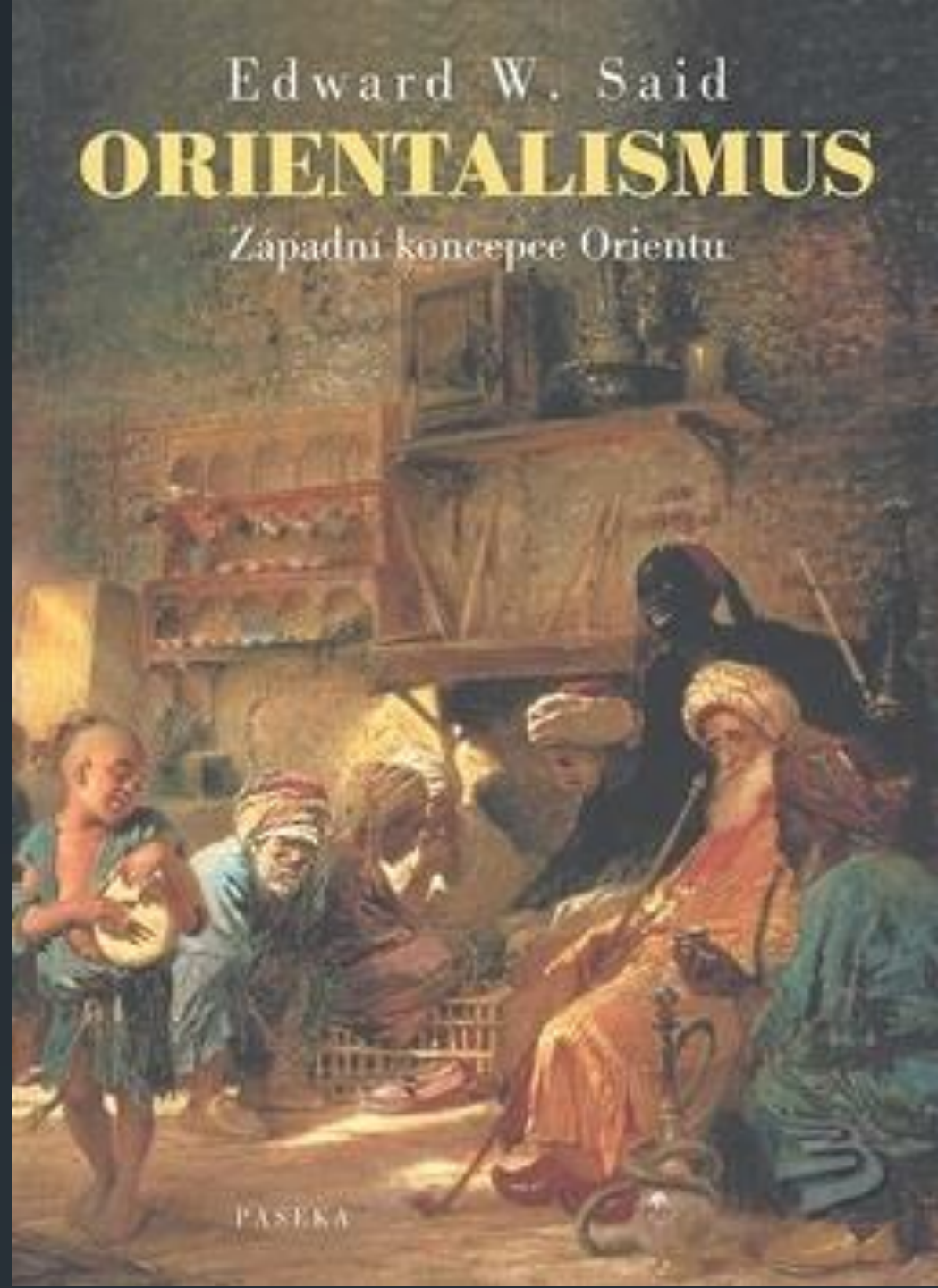
Orientalism (1978)

Orientalismus

- Východiska:
 - postkolonialismus
 - Michel Foucault
 - Noam Chomsky
- Základní myšlenka:

Orient je předmětem a rovněž produktem západní imaginace
- Hlavní témata:
 - fanatismus (zejména náboženský)
 - násilí
 - dekadentní sexualita

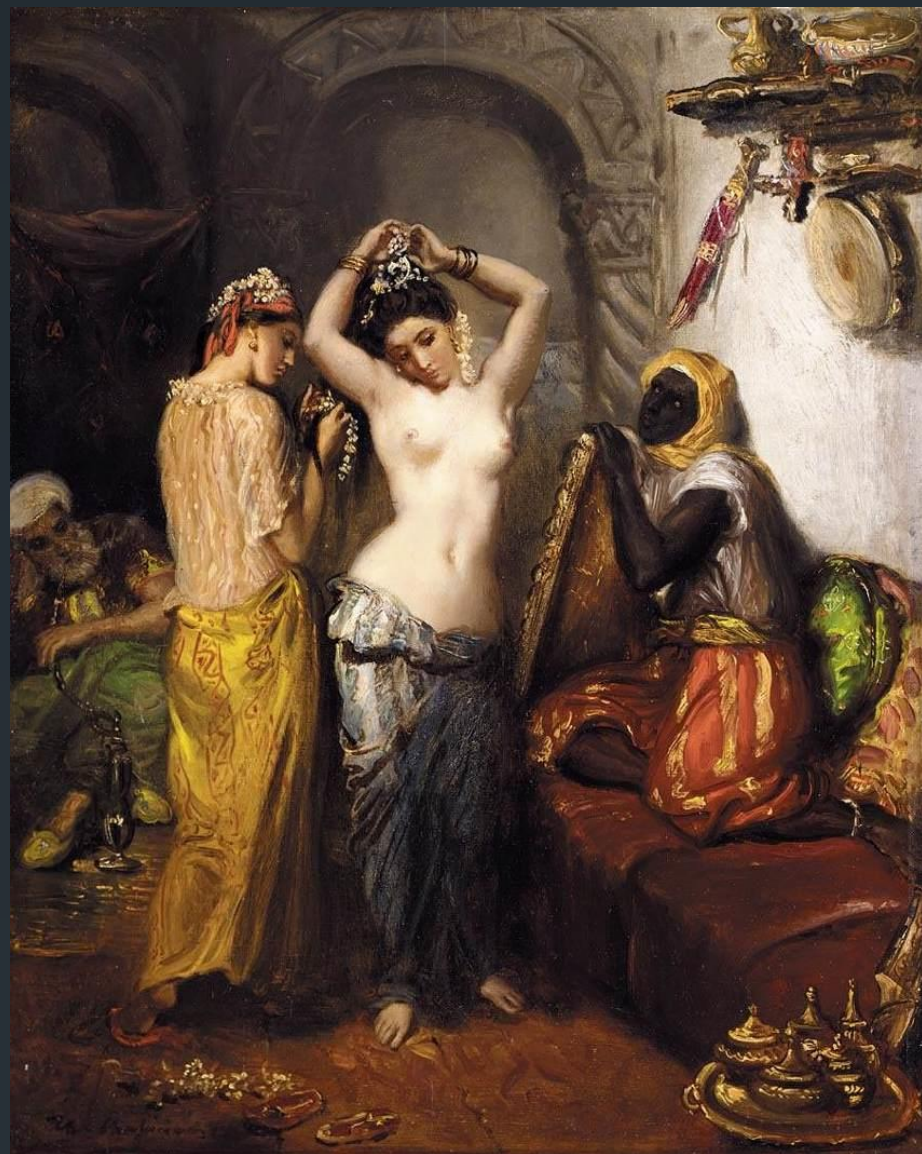
Fanatizmus

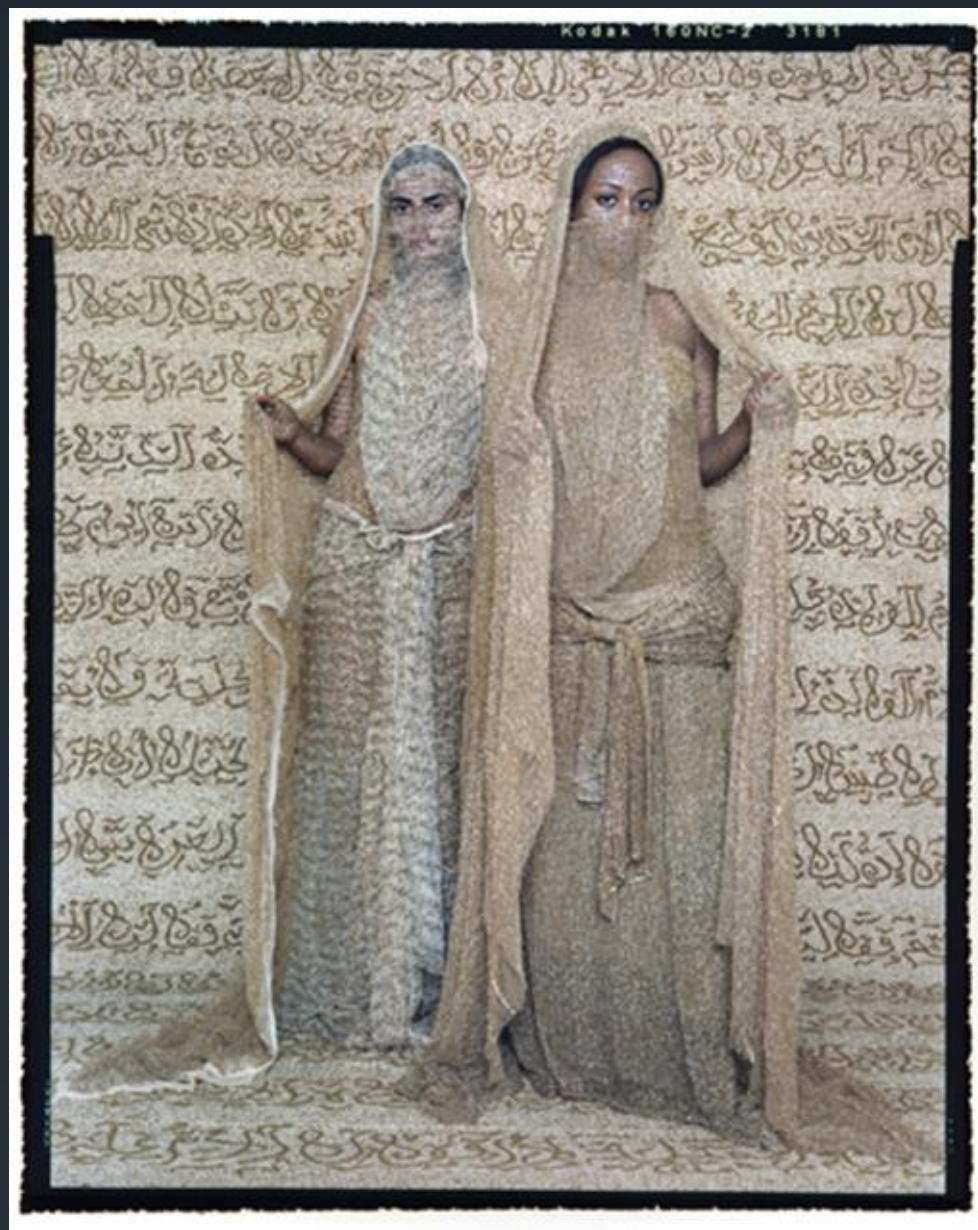

Nāsilī

Dekadentní sexualita

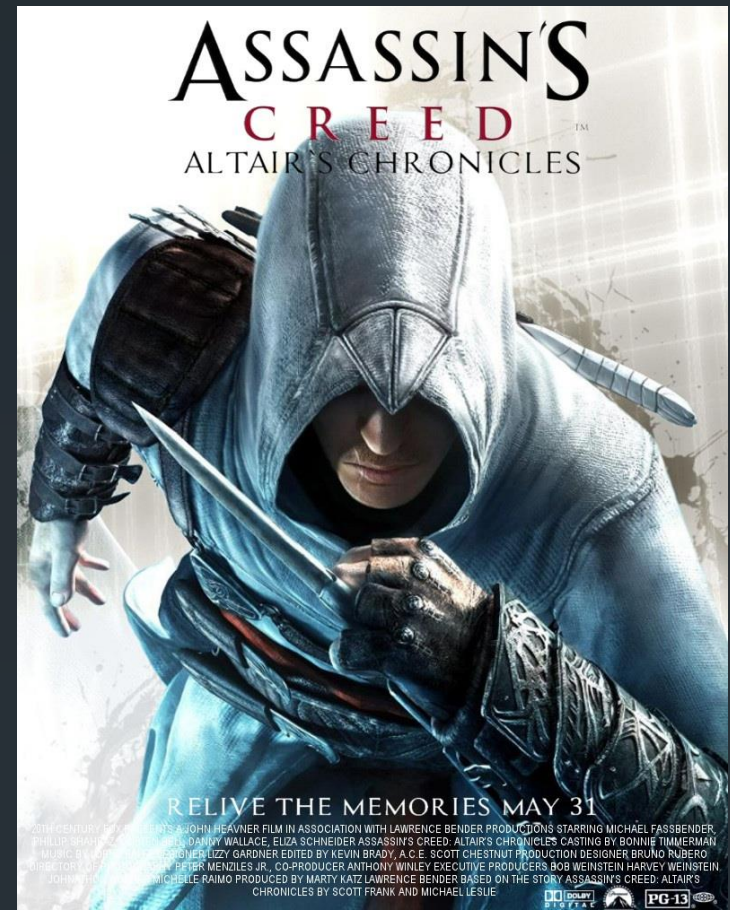
The ASSASSIN LEGENDS

Myths of the Isma'ilis

FARHAD DAFTARY

- Asasínske legendy: prvni orientalistický mýtus Západu? Od Marca Pola po Assassins Creed

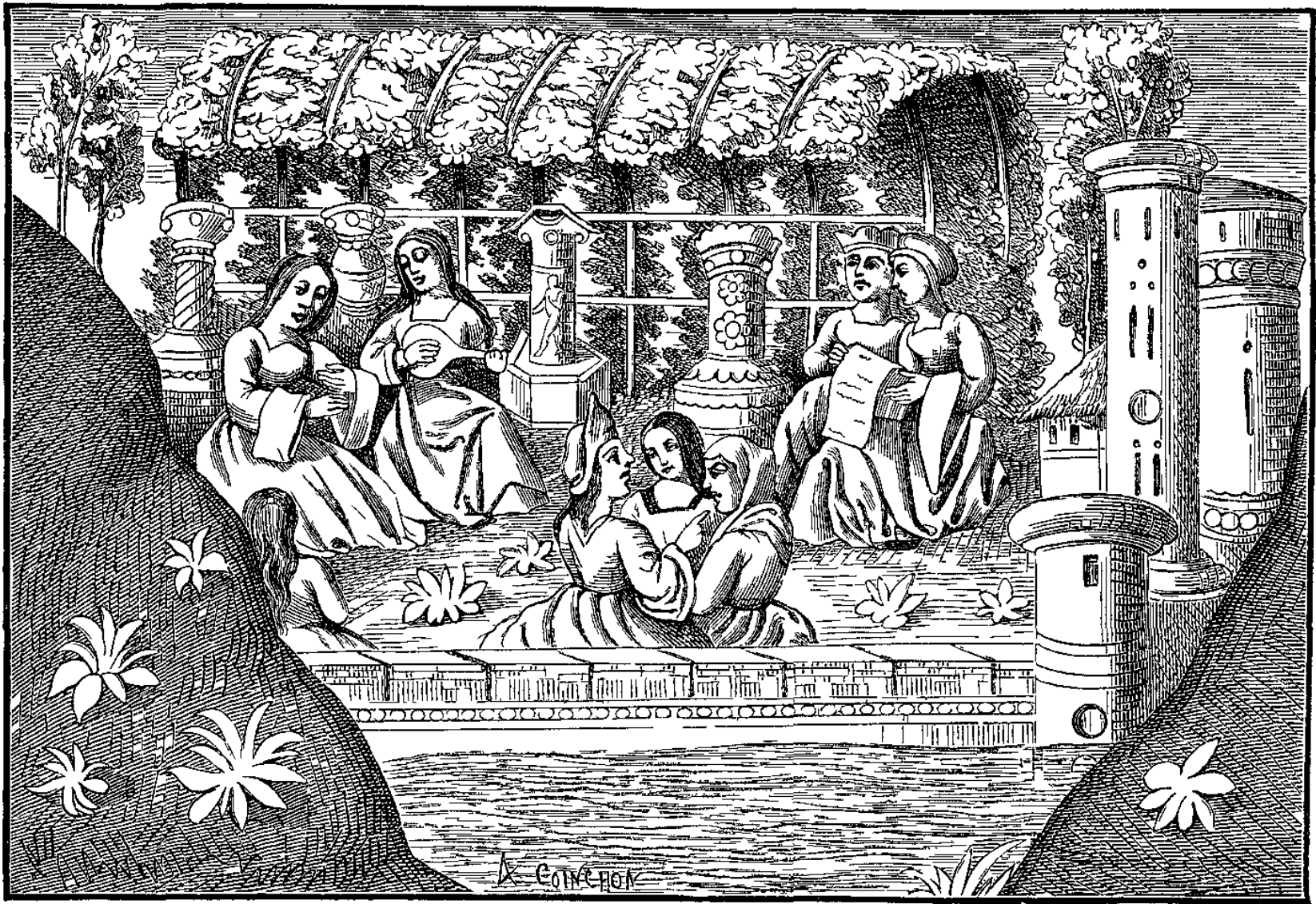

Fig 317 —The Castle of Alamond and its Enchantments —Fac-simile of a Miniature in “Marco Polo’s Travels,” Manuscript of the Fifteenth Century, in the Library of the Arsenal of Paris.

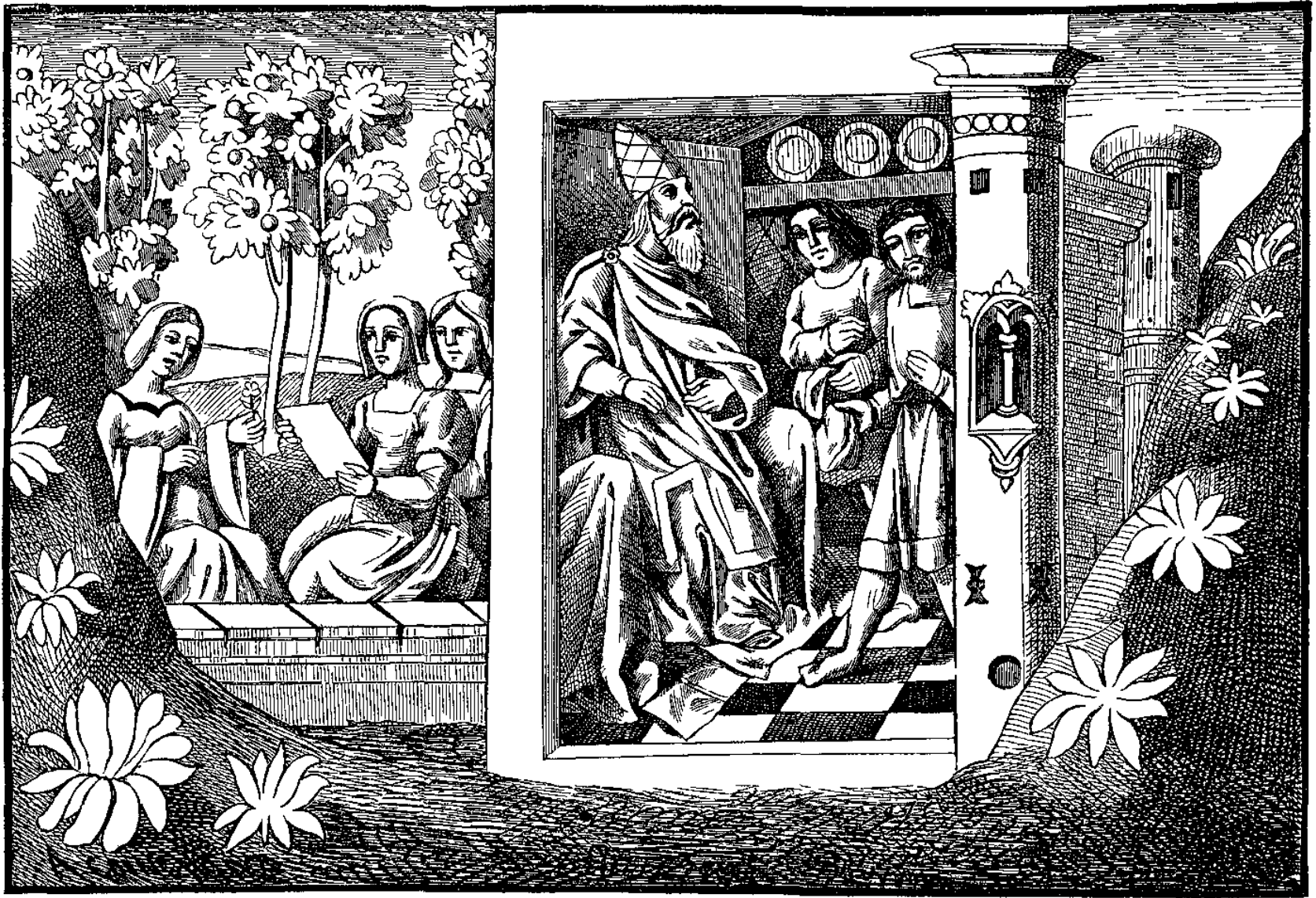
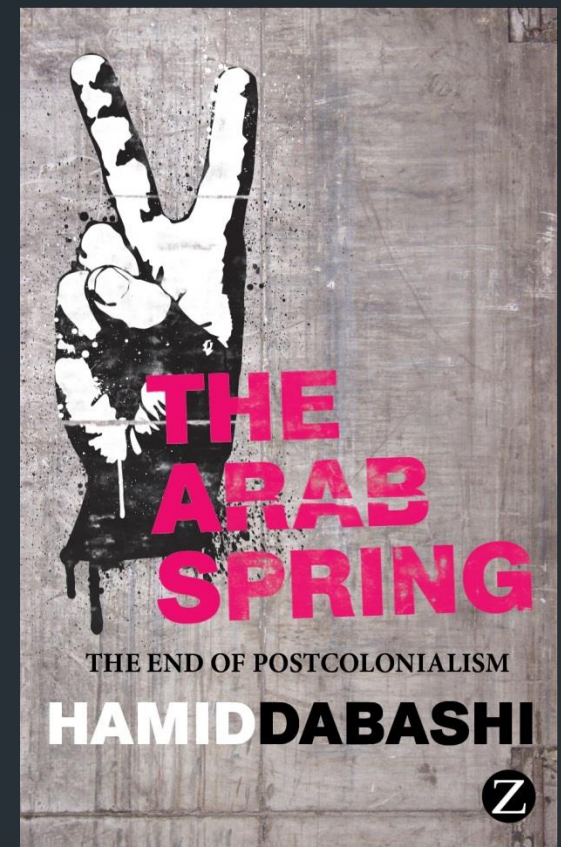
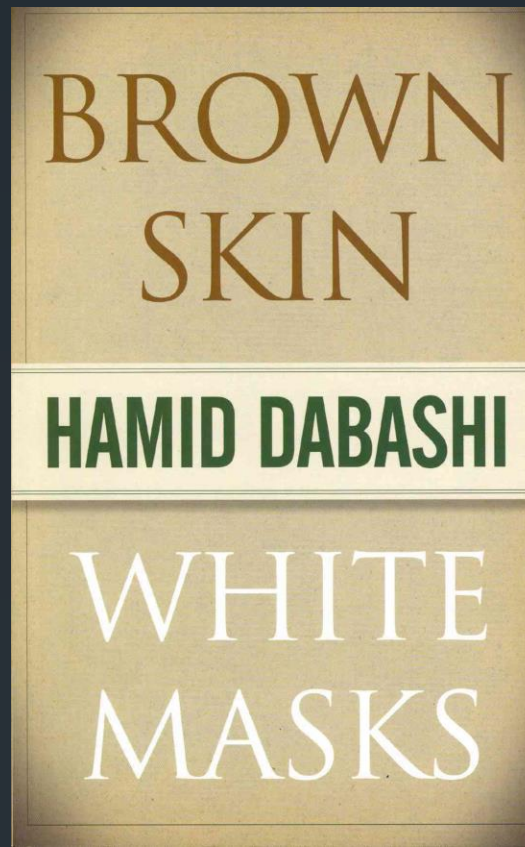
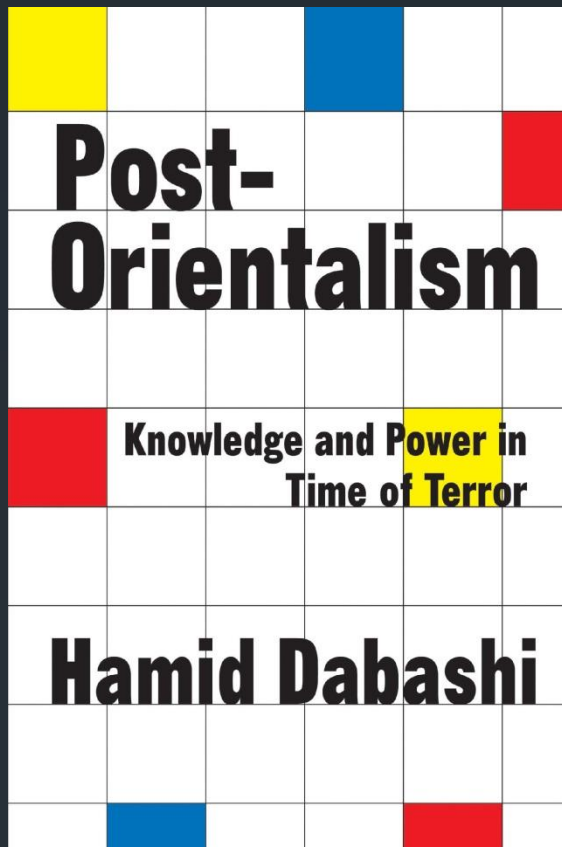
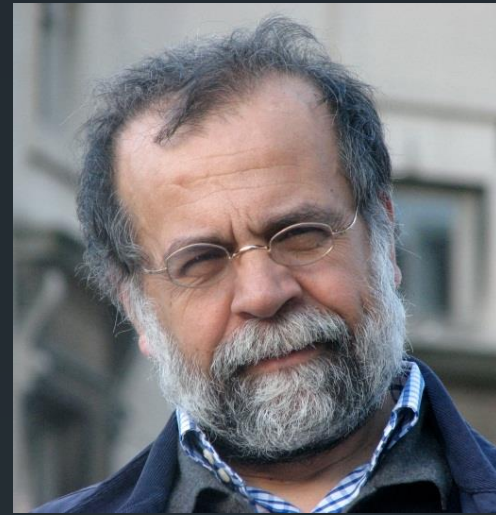

Fig. 318.—The Old Man of the Mountain giving Orders to his Followers.—Fac-simile of a Miniature in the "Travels of Marco Polo," Manuscript of the Fifteenth Century (Library of the Arsenal of Paris).

Postkolonialismus a postorientalizmus

- Hamid Dabashi (1951–)

Literatura

ASHCROFT, Bill & AHLUWALIA, Pal, *Edward Said*, London – New York, Routledge, 2001.

ASHCROFT, Bill & KADHIM, Hussein (eds.), *Edward Said and the Post-Colonial*, Huntington – New York, Nova Science Publishers, 2001.

CURTIS, Michael, *Orientalism and Islam: European Thinkers on Oriental Despotism in the Middle East and India*, Cambridge, Cambridge University Press, 2009.

LEWIS, Reina, *Rethinking Orientalism: Women, Travel and the Ottoman Harem*, London – New York, I.B. Tauris, 2004.

MACFIE, A. L. (ed.), *Orientalism: A Reader*, New York, New York University Press, 2000.

VARISCO, Daniel Martin, *Reading Orientalism: Said and the Unsaid*, Seattle, University of Washington Press, 2007.

„Střet civilizací“

„Střet civilizací“: studená válka a bipolární svět (1947–1988)

Východní blok: „mírový tábor“ / „říše zla“ vrz.

Západní blok: „svobodný svět“ / „západní imperialismus“

1.) konflikty studené války:

- korejská válka (1947/1950–1953)
- Vietnamská válka (1946–1954 / 1964–1975)
- arabsko-izraelské vojny (1948, 1956, 1967, 1973)
- irácko-iránská válka (1980–1988)
- afgánská válka (1979–1989)

2.) krize studené války:

- Kubánská krize 1959
- Studentské hnutí 1968
- Watergate, Contras, iránská krize a pod.

3.) povstání ve východním bloku

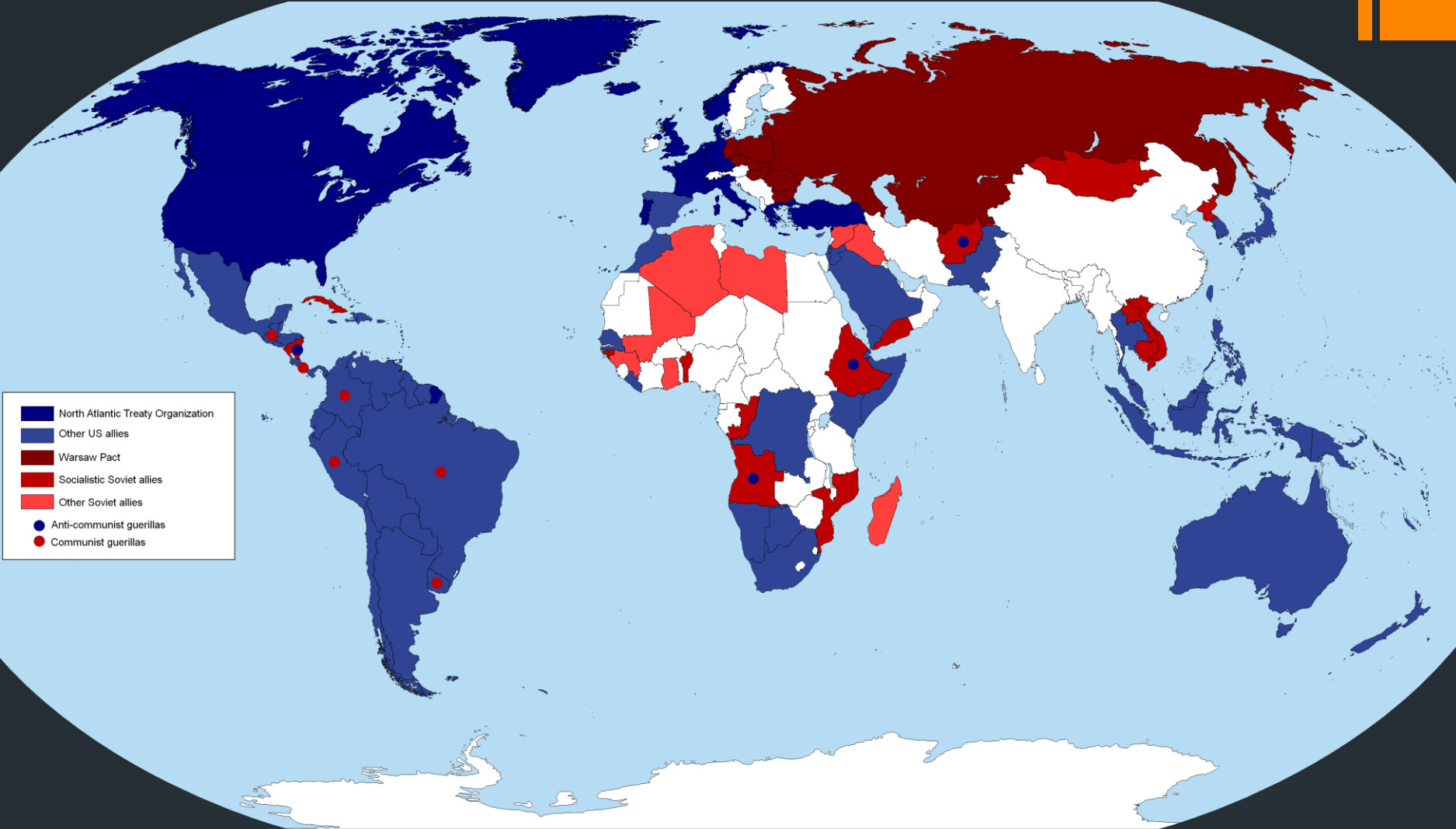
- stávkové hnutí: Berlín, Gdaňsk, Plzeň (1952-1953)
- Maďarská revoluce 1956
- „Pražské jaro“ 1968
- hnutí Solidarity

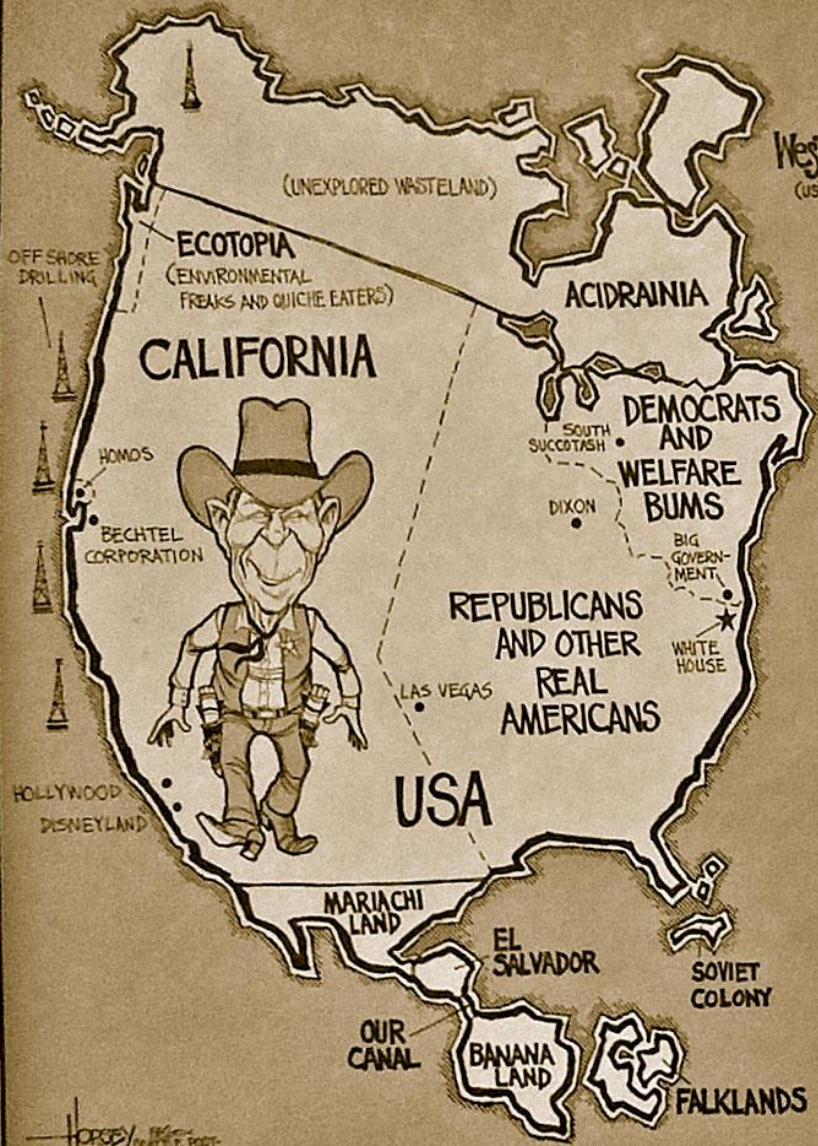
4.) Dekolonizační hnutí v Africe a v Asii

- Indie 1947
- Alžírsko (1954-1962)
- Bagdadský pakt (1955)
- Suezská krize (1956) a jiné neo-kolonizační snahy

Začátek „atomové éry“ a obavy z globálního konce

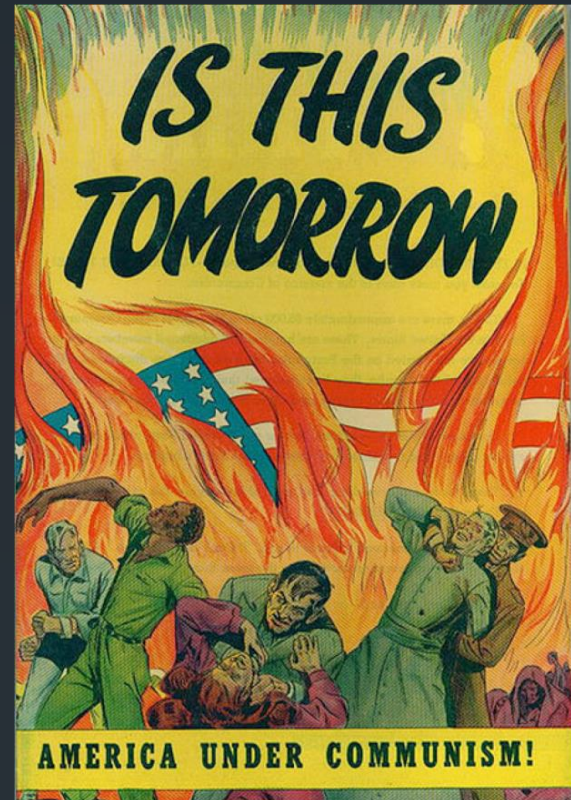

THE WORLD ACCORDING TO RONALD REAGAN

Hopewell
THE NEW YORK TIMES
MAY 22, 1987

1989: pád železné opony

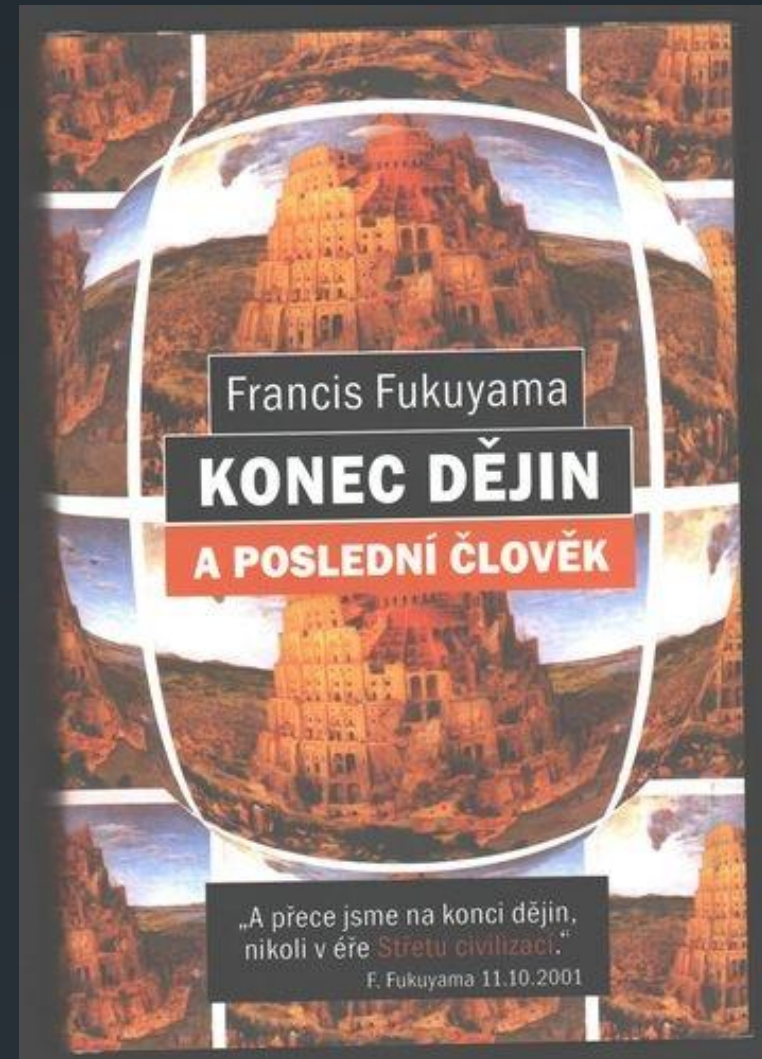
17.11.1989

„Nový optimizmus“: konec dějin a poslední člověk (1989–1993)

The End of History and the Last Man (1992)

Francis Fukoyama (1952–)

Útoky na World Trade Center a rozpoutání konfliktu (1993–2001)

Prvá válka v zálivu (1990–1991)
a její následky:

formování al-Qaídy a útoky
na americké cíle

- první útok na WTC 1993
- velvyslanectví USA v Nairobi a Dár as-Salám 1998
- Aden, USS Cole 2000
- druhý útok na WTC
a Pentagon 11. září 2001

Teórie konfliktu:

"The Clash of Civilisations?", *Foreign Affairs*, vol. 72 no. 3 (1993), pp. 22-48.

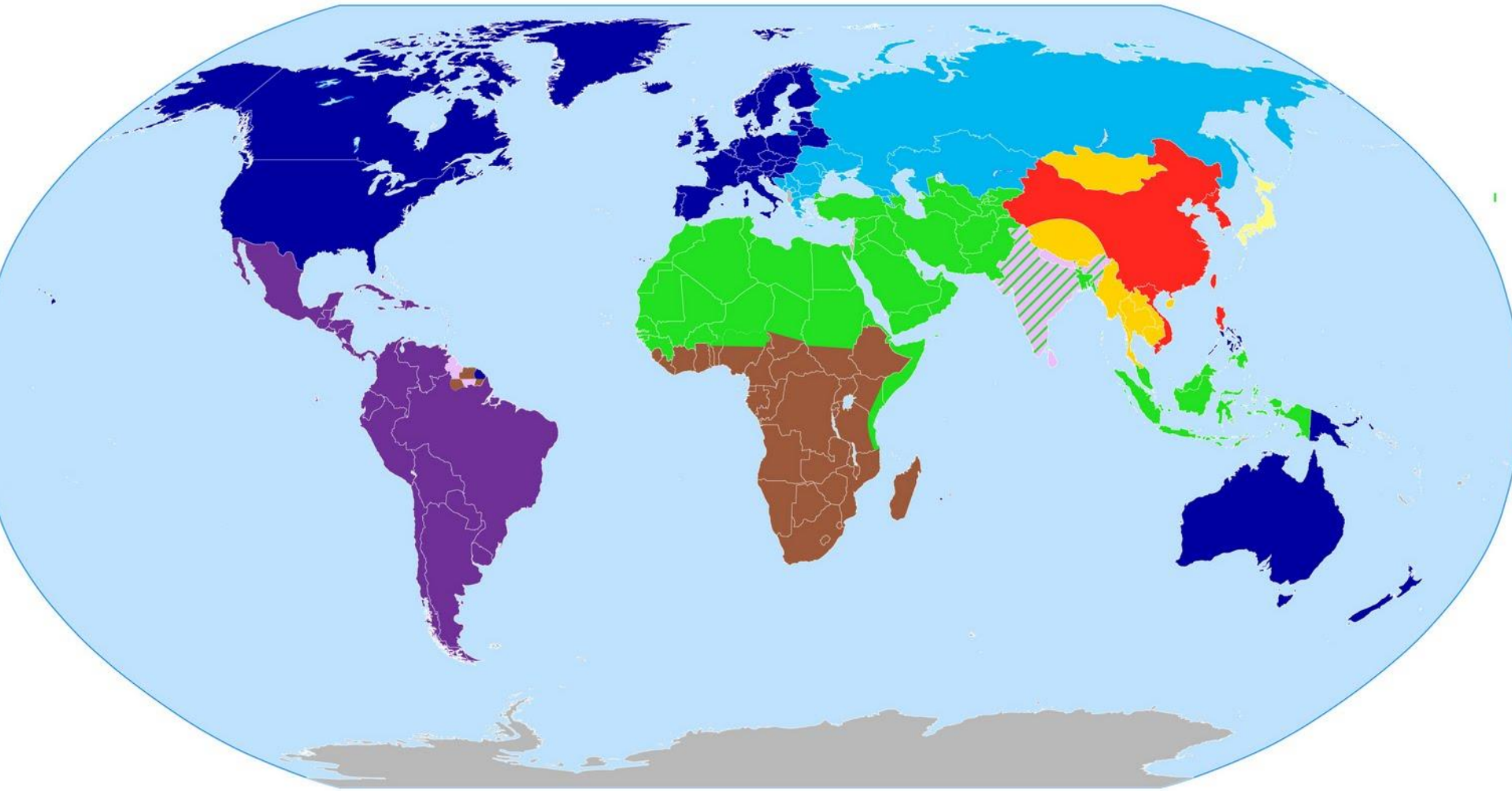
The Clash of Civilizations and the Remaking of World Order (1996)

Samuel P. Huntington (1927-2008)

Les civilisations selon Samuel Huntington

 Occidentale

 Orthodoxe

 Islamique

 Africaine

 Amérique Latine

 Chinoise

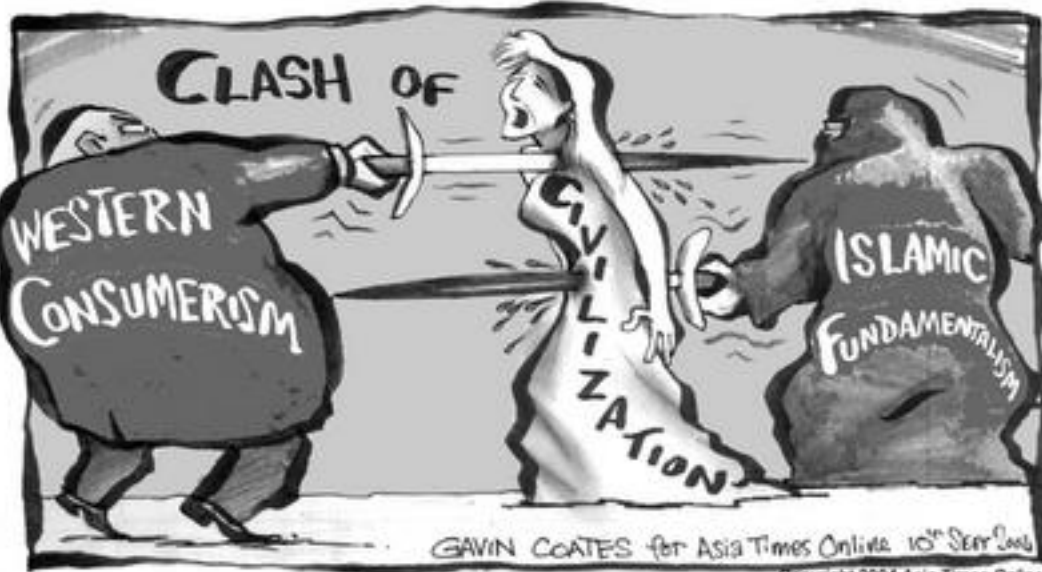
 Hindou

 Bouddhiste

 Japonaise

- Huntingtonova teorie a jeho kritika:

- oživení teorií z doby studené války
- informace „z druhé ruky“
- tendenční výběr příkladů
- politicky zaujatý (pravicový) postoj
- největší zastáncové: neokonzervativci v USA, islamofóbové a islamisté

„Válka proti teroru / terorismu“ (2001–)

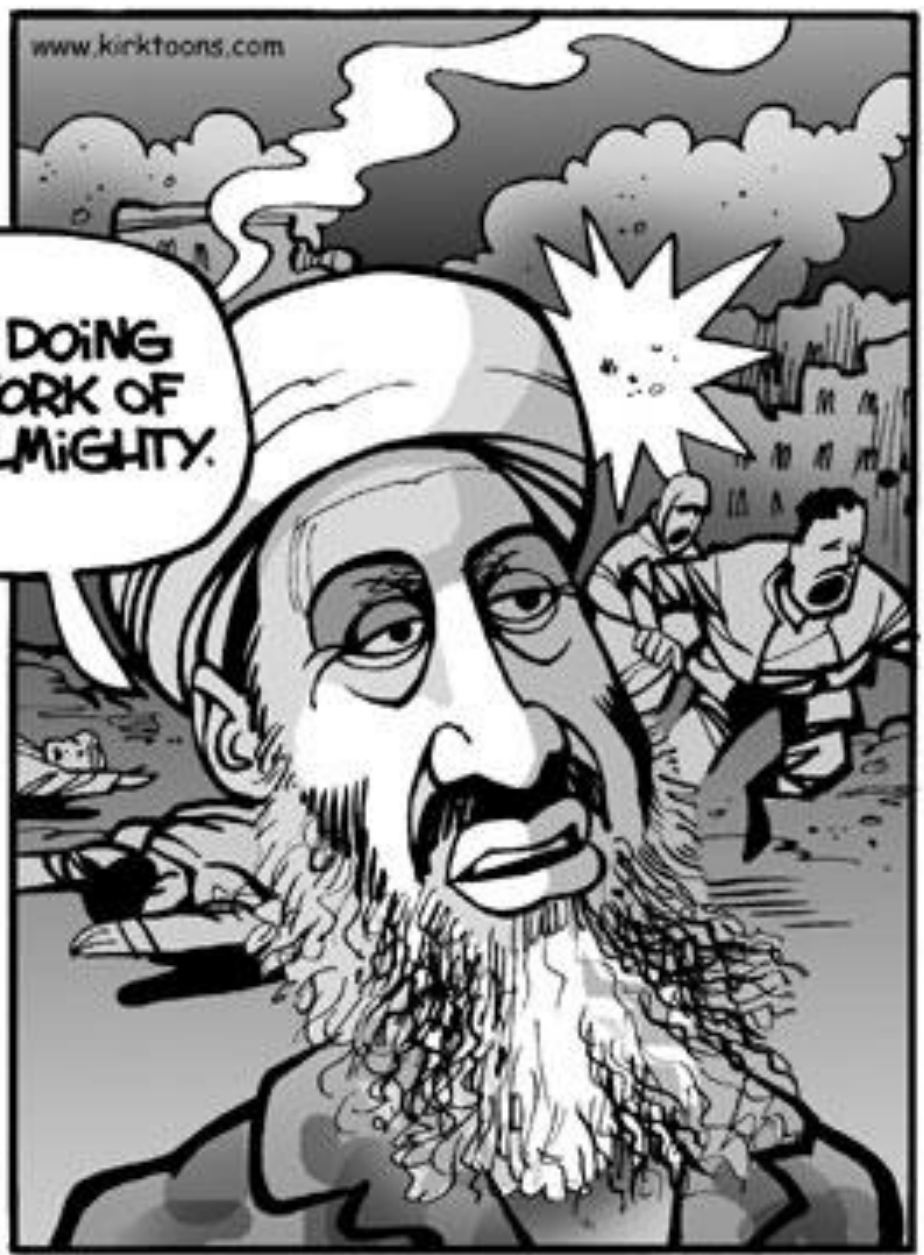

Oživení rétoriky
studené války

- Afganistán (2001–)
- Druhá válka
v Zálivu a irácký
konflikt (2003–2011)
- „nový světový řád“
- tzv. Arabské jaro
- Syrský a lybijský
konflikt
- Vznik Dá'iš a
založení „Islámského
státu“ (2014–)

JUST DOING
THE WORK OF
THE ALMIGHTY.

OKAY MR. BUSH...
WE ARE LISTENING.

IRAQ

SYRIA

N.KOREA

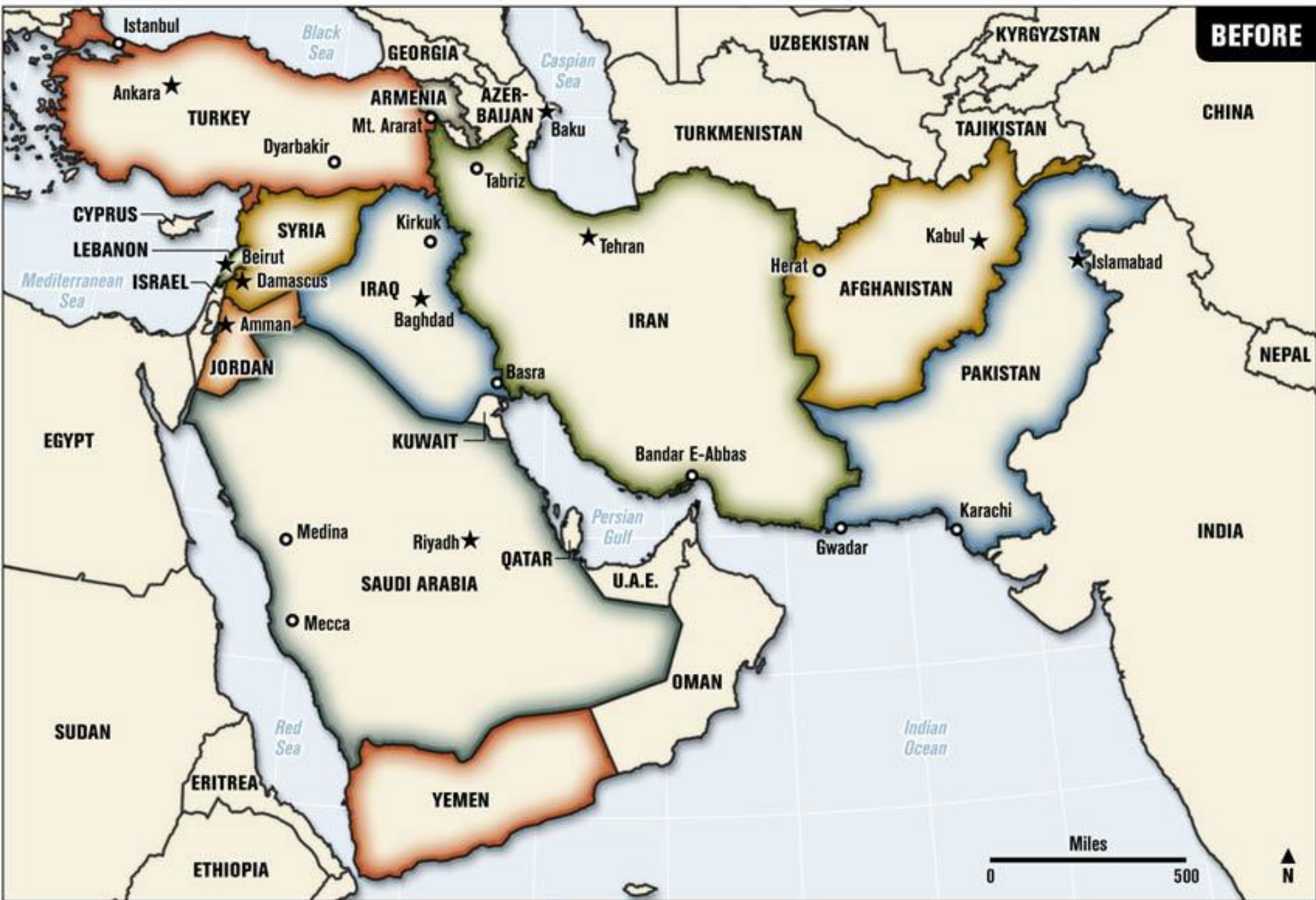
IRAN

CUBA

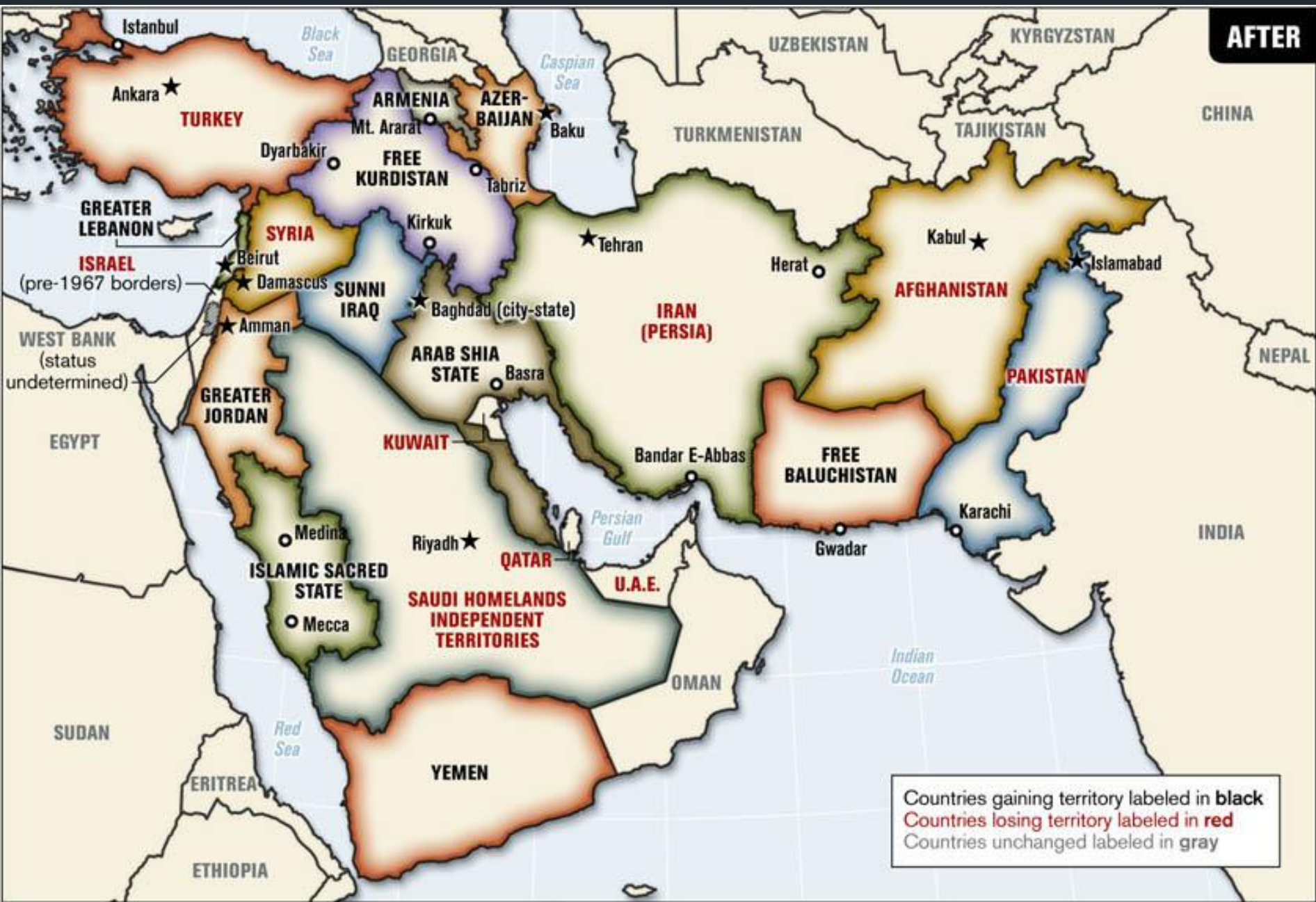
AXIS OF EVIL

Redrawing the Middle East map

AFTER

Countries gaining territory labeled in **black**
Countries losing territory labeled in **red**
Countries unchanged labeled in **gray**

Literatura

ADIB-MOGHADDAM, Arshin, *A Metahistory of the Clash of Civilisations: Us and Them Beyond Orientalism*, London, C. Hurst & Co., 2011.

BERÁNEK, Ondřej & OSTŘANSKÝ, Bronislav (eds.), *Islámský stát: Blízký východ na konci věků*, Praha, Academia, 2016.

DOMKE, David, *God Willing? Political Fundamentalism in the White House, the "War on Terror," and the Echoing Press*, London – Ann Arbor, Pluto Press, 2004.

REHMAN, Javid, *Islamic State Practices, International Law and the Threat from Terrorism: A Critique of the 'Clash of Civilisations' in the New World Order*, Oxford – Portland, Hart Publishing, 2005.

WINFIELD, Richard Dien, *Modernity, Religion, and the War on Terror*, Aldershot – Burlington, Ashgate Publishing, 2007.

Dokumentární film

- Reel Bad Arabs: How Hollywood Vilifies a People

(49 min., 2006)
Jack Shaheen

